

РЕШЕНИЕ

№ 104

Гр. София, 27.02.2025 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и пета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИРА МЕДАРОВА

ЧЛЕНОВЕ: НЕВЕНА ГРОЗЕВА

НИКОЛАЙ ДЖУРКОВСКИ

при участието на секретаря ИЛИЯНА ПЕТКОВА и след становище на прокурора от ВКП ИВАЙЛО СИМОВ, като разгледа докладваното от съдия Медарова наказателно дело № 991/24 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред ВКС е по реда на глава XXIII от НПК.

Образувано е по касационна жалба на подсъдимия Г. П. Г. чрез упълномощения му защитник адв. Б. Ж. срещу въззивно решение № 118/15.10.2024 г., постановено по в.н.о.х.д. № 129/2024 г. по описа на Апелативен съд – гр. Варна, 1 състав, в която е релевирано касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК и се прави искане за намаляване на размера на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода. В касационната жалба се сочи, че при определяне на размера на санкцията не са отчетени в пълнота обстоятелствата в полза на дееца, а именно критичното му отношение към извършеното деяние, ситуацията на т.н. „житейска провокация“, пред която е бил изправен с поведението на свидетеля К. И. и избраният от дееца процесуален ред на производството.

В съдебно заседание пред ВКС подсъдимият Г., нередовно уведомен не се явява и не се представлява.

Производството по делото се провежда при условията на чл. 353, ал. 3 от НПК, поради това, че същият не е намерен на посочения от него адрес за призоваване по делото, като призоваването е извършено чрез органите на ОЗ „Охрана“. Отделно от извършените справки от Министерството на правосъдието и Министерството на вътрешните работи-ГД „Гранична полиция“ не са установени данни подсъдимият да пребивава в местата за лишаване от свобода и за задържане, както и да е напускал територията на страната.

Прокурорът от ВКП пред настоящата инстанция изразява становище за неоснователност на касационната жалба и за оставяне в сила на въззивното решение. Счита, че частичното изменение на първоинстанционната присъда от въззивния съд е правилно и законосъобразно с оглед доказателствата по делото, че деянието е

извършено по отношение на едно лице, поради което подсъдимият е оправдан по обвинението за подкуп и на втория полицейски служител.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди наведените в касационната жалба на подсъдимия Г. доводи и като съобрази становището на прокурора от ВКП от съдебно заседание, в рамките на законовите си правомощия по чл. 347, ал. 1 от НПК, намира за установено следното:

С присъда № 9/06.02.2024 г., постановена по н.о.х.д. № 1676/2023 г. на Окръжен съд-гр.Варна подсъдимият Г. П. Г. е признат за виновен в това, че на 16.10.2022 г. в [населено място], на [улица]срещу № 79 дал подкуп - сумата от 50 /петдесет/ лв. в 1 бр. банкнота с номинал от 50 (петдесет) лв., с посочен в присъдата сериен номер, на полицейски орган – старши полицай К. Б. И. в група „Специализирано подразделение за охрана на обществения ред“ (СИГМА) на сектор „Специализирани полицейски сили“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОД на МВР – Варна и старши полицай В. В. В. в група „Специализирано подразделение за охрана на обществения ред“ (СИГМА) на сектор „Специализирани полицейски сили“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОД на МВР- Варна, за да не извършат действие по служба – да не му съставят Акт за установяване на административно нарушение по чл. 150 от ЗДвП във връзка с управлението от него автомобил марка „БМВ серия 5“ , с рег. [рег.номер на МПС] , поради което и на осн. чл.304а вр. чл. 304, ал.1 от НК и чл.58а, ал.1 от НК е осъден на лишаване от свобода за срок от една година, което наказание съдът е постановил да изтърпи при първоначален строг режим и глоба в размер на 1000 (хиляда) лв.

Със същата присъда съдът се е разпоредил с предмета на престъплението, 1 бр. банкнота с номинал от 50 (петдесет) лв., като е постановил след влизане на присъдата в сила да се отнеме в полза на държавата.

С въззивно решение № 118/15.10.2024 г., постановено по в.н.о.х.д. № 129/2024 г. по описа на Апелативен съд – гр. Варна присъдата на окръжния съд е изменена частично и подсъдимият е оправдан по обвинението да е дал подкуп на старши полицай В. В. В., като е потвърдена в останалата част.

Касационната жалба на защитата на подсъдимия е подадена в законния срок по чл.350, ал. 2 от НПК и от активно легитимирана страна срещу подлежащ на касационно обжалване съдебен акт, поради което е допустима, като разгледана по същество се намери за неоснователна.

Оплакването за явна несправедливост на наложеното на подсъдимия наказание е поддържано с доводи за неправилна оценка на обстоятелствата от значение за наказателната му отговорност, като се сочи, че решаващите съдилища не са оценили наличните смекчаващи факти със съответната им относителна тежест при отмерването на наложената санкция.

ВКС намира, че оплакването на подсъдимия е неоснователно и не почива на обективна основа.

Съдебното производство по делото е проведено под формата на съкратено съдебно следствие, при условията на чл.371, т. 2 от НПК, след като подсъдимият е признал фактите по обвинението, съответно съдът е намерил, че са налице условията по чл. 372, ал. 3 от НПК относно процесуалната годност на действията по разследването като предпоставка за одобряване съгласието на подсъдимия и на осн. чл. 372, ал. 4 от НПК е постановил, че направеното самопризнание се подкрепя от събраните доказателства и присъдата по делото ще се основава на закрепените в

обвинителния процесуален документ факти, без същите да бъдат подлагани на доказателствена проверка по съществуто на обвинението.

Императивна последица от постановяване на определението на съда по чл. 372, ал. 4 от НПК, съгл. разпоредбата на чл. 373, ал. 2 от НПК е определяне на наказанието при условията на чл. 58а от НК.

В рамките на приложимия законов текст, решаващите съдилища са осъществили индивидуализацията на наказателната отговорност на подсъдимия на базата на вярна оценка на действителното съотношение и тежест на отегчаващите и смекчаващи факти, в съответствие с които са определили размера на лишаването от свобода и на допълнителното наказание глоба.

Контролираните съдилища основателно са причислили в категорията на смекчаващите обстоятелства изразеното от подсъдимия критично отношение към извършеното деяние, обективизирано чрез изразеното пред първоинстанционния съд съжаление за извършването му, както и данните за доброто му поведение в мястото за лишаване от свобода, по данни на затворническата администрация от затвора – гр. Варна, където деецът е изтърпявал наказание лишаване от свобода (към датата на деянието изпълнението на наказанието спрямо подсъдимия е било прекъснато по здравословни причини).

Като обстоятелства с отегчаващ характер контролираният въззивен съд е оценил данните за предходната съдимост на Г. и броя на постановените осъждания, които сочат на завишената му степен на лична обществена опасност като деец, обстоятелството, че настоящото деяние е извършено в срока на изтърпяване на наказание лишаване от свобода по друго осъждане, изпълнението на което е било прекъснато, както и данните, че в определени периоди поведението на подсъдимия се характеризира със склонност за нарушаване на режима в затвора, което е посочено и като една от причините за оставяне без уважение молбите за условно предсрочно освобождаване по изтърпяването друго наказание. Последните данни правилно са били оценени в посока нереализиране в пълнота на поправителната функция на наложеното наказание и в тази връзка за необходимостта от налагане на адекватна по тежест санкция по настоящото дело, с която успешно да бъдат постигнати целите по чл. 36 от НК.

ВКС намира, че в категорията обстоятелства, които изискват по-интензивна наказателна принуда спрямо подсъдимия Г. следва да се причисли управлението от негова страна на моторно превозно средство без съответната правоспособност, по повод на което нарушение е даден процесният подкуп, съгласно фактите на предявеното обвинение. Последното при всички случаи представлява отегчаващ факт, доколкото обуславя по-висока лична обществена опасност на подсъдимия и обективно следва да бъде отчетено в негова тежест.

Отделно, в обстоятелствената част на обвинителния акт е посочено, че подсъдимият Г. е предложил подкуп и на свидетеля В. след като първоначално оставил банкнотата в куфара на свидетеля И.. След отварянето на куфара от И., където била поставена инкриминираната банкнота, подсъдимият предложил на свидетеля В., двамата със свидетеля И. да вземат банкнотата и да се почерпят като забравят за случая.

Въззивният съд правилно е приел, че цитираните факти, макар да се съдържат в обстоятелствена част на обвинителния акт, не са включени в обстоятелствената част на обвинението, която фактическа рамка в производството по чл. 371, т. 2 от НПК е

определяща за квалификацията на деянието. Инкриминираните обвинителни факти са получили вярна правна оценка от въззивната инстанция и деецът правилно е бил оправдан за даването на подкуп и на свидетеля В. (обвинение за предлагане на подкуп по делото не е било предявено) , но данните за поведението на подсъдимия спрямо В. следва да се отчетат при определянето на съответното по тежест наказание, което да се наложи за извършеното деяние, като не е налице процесуална пречка посочените факти (които подсъдимият е признал) да намерят отражение при реализацията на наказателната му отговорност.

Възражението на защитата от жалбата, че при извършване на деянието Г. е бил поставен в ситуация т.н. „житейска провокация“ към подкуп от свидетеля И. е напълно неоснователно. Провокацията към подкуп е правна фигура, инкриминирана като престъпление по чл. 307 от НК, която има своето фактическо проявление, каквото от съдържанието на обвинителния акт не се установява да е било обективизирано спрямо подсъдимия Г. от проверяващия полицейски орган. Съгласно фактите по делото, свидетелят И. е спрял подсъдимия за проверка в рамките на правомощията си и по време на извършването ѝ не е осъществил действия, които могат да се квалифицират като провокация към подкуп и за които да бъде подведен към наказателна отговорност.

Възражението от касационната жалба на защитата, че въззивният съд не е отчетел като смекчаващо обстоятелство съгласието на подсъдимия за провеждане на диференцираната процедура по чл. 371, т. 2 от НПК е неоснователно. В решението е даден аргументиран отговор на аналогично поддържано възражение, като съдът се е позовал на задължителната съдебна практика за това как следва да бъде преценявано признанието на подсъдимия по чл. 371, т. 2 от НПК и на дадените предписания с ТР № 1/2009 г. на ОСНК на ВКС, че като смекчаващ отговорността на дееца факт могат да бъдат ценени само обясненията му в хода на досъдебното производство, с които съдейства за разкриване на фактите по делото, каквито по настоящото досъдебно производство не са обективизирани, тъй като подсъдимият се е ползвал от правото си да не дава обяснения.

При тези данни относно значимите за отговорността на подсъдимия обстоятелства, касационната инстанция намери, че смекчаващите обстоятелства, относими към извършеното деяние са изчерпателно установени и по делото не са налице неотчетени благоприятни факти в полза на дееца, които да сочат на хипотезата по чл. 348, ал. 5, т. 1 от НПК относно явна несправедливост на наложеното наказание. Размерът на определеното на подсъдимия наказание е близък до минималния размер на наказанието по чл. 304а от НК (до десет години лишаване от свобода и глоба до 15 000 лв.), като след редуцията по чл. 58а, ал. 1 от НК основното наказание лишаване от свобода е отмерено на една година, а допълнителното наказание глоба е определено на 1000 (хиляда) лв. при законов максимум на глобата от 15 000 лв., с което наказание, както правилно е посочил въззивният съд е проявена достатъчна снизходителност спрямо подсъдимия, поради което допълнителната му редукция би била неоправдана и в разрез с целите на наказанието по чл. 36 от НК.

По изложените съображения касационната жалба на подсъдимия Г. чрез упълномощения му защитник срещу въззивното решение е неоснователна и следва да се остави без уважение, като се остави в сила решението на апелативния съд.

Водим от горното и на осн. чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 118/15.10.2024 г., постановено по в.н.о.х.д. № 129/2024 г. по описа на Апелативен съд – гр. Варна.

Решението не може да се обжалва.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: